

ΟΙ ΕΡΓΑΤΡΙΕΣ ΙΜΑΤΙΣΜΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

Τέσσερα δλόκληρα χρόνια μένουν χωρίς δουλειά οι παλιές ράπτριες του Ιματισμού του στρατού. Δούλεψαν οι πιό παλιές 15 χρόνια στη δουλειά αυτή και υπάρχουν και αρκετές που, γρηές τώρα, εργάστηκαν και 20 και 25 χρόνια συνεχώς. Όλες οι φούριε-του πολέμου, όλες οι κατεπείγουσες ανάγκες να ντυθώ ο στρατός πέρασαν απ' τα ρεκνά σήμερα δάχτυλά τους που γοργά κι' ακούραστα έτοιμάζαν τα χιτώνια ή τις χλαΐνες του στρατιώτη. Ξενύχτια ατέλειωτα έπαιναν τα πονεμένα μάτια σκούβαν αδιάκοπα πάνω στην ατέλειωτη ίδια δουλειά. Μα το άγγομαχητό ήταν σιγανό σχεδόν δέν ακούγονταν. Γιατι ή δουλειά εξασφάλιζε δ. πωσδήποτε το ψωμί της οικογένειας που ο πατέρας ή ο αδελφός κεί κάτω στο μέτωπο δέν τή φρόντιζε πιά. Και ύστερα ή φτωγή γυναίκοσλα ήξερε πώ; το χιτώνιο αυτό ή ή βρειά χλαΐνα θα προφύλαγε τα παιδιά του κοσμάκη κεί κάτω στις μακρινές ράχες των χιονισμένων βουνών. Κι' όμως δταν ο πόλεμος έληξε, κανείς δέ σκέφθηκε τις άγνωστες αυτές γυναΐκες που σαν άληθινοί στρατιώτες των μετόπισθεν κράτησαν στα χέρια τους την ύγεια του στρατιώτη. Κανείς δέ λογάριασε τα θανατισμένα κορμιά που μόχθησαν τόσα χρόνια και που με πραγματική υπερένταση κατόρθωσαν πάντα να έπαρκέσουν στις ανάγκες που παρουσιάζονταν. Και το Κράτος; Αυτό τις σκέφθηκε, μα μόνο για να τις πλήρωσει με την άγνωμοσύνη του, να τούσ στερήσει το ίδιο τους το ψωμί. Στην έποχή της δικτατορίας με τή σύμβαση Κυρκίνη δλη ή ραφή του στρατού δόθηκε στην έταιρεία αυτή και μόνο σαν διαμαρτυρήθηκαν οι εργάτριες, μπήκε στη σύμβαση αυτή, για τα μάτια μια παράγραφος που έλεγε πώ; ή εταιρία «υποχρεώνεται να δίνει κατά προτίμηση εργασία στους παλαιούς εργάτες και εργάτριας» χωρίς καμιά ποινική ή άλλη κύρωση, ώστε αν ή εταιρία δέν τηρήσει την υποχρέωση της αυτή να υποχρεώνεται ρητά σε αποζημίωση. Με την υπόθεση αυτή ο Σύνδεσμος ασχολήθηκε έκτοτε. Εΐδε τούσ αρμόδιους Υπουργούσ, έκανε υπομνήματα ζήτησε δταν αναθεωροδνταν ή σύμβαση να μπή ρητά ή υποχρέωση της εταιρίας να δίνει δουλειά στις εργάτριες, μα τίποτα δέν κατόρθωσε. 'Η εταιρία αυ, τή από τότε ίδρυσε εργοστάσιο στη Νέα 'Ιωνίασ στρατολόγησε ένα σωρό νεαρά κορίτσια που τα πλήρωσε ελάχιστα δημιουργώντας νέες εργάτριες σε μια εργασία που ύστερ' από τον πόλεμο και την έλάτωση των ραπτομένων ειδών υπήρχεν ήδη ανεργία.

Κάθε φορά που εξεγείρονται από τή φτώχεια και την πείνα οι εργάτριες και ένοχλούσαμε τούσ εκάστοτι Υπουργούσ παράλληλα με το Δ. Συμβούλιο του σωματείου ραφής Ιματισμού στρατού, ζητώντας ή δουλειά ή αποζημίωση των παλιών τουλάχιστον εργατριών, άκούγαμε στερεότυπα, «'Αποζημίωση, α' έδχι δέν είναι δυνατόν». Δουλειά, να! δέδαια. 'Αλλά αφού υπάρχει ήδη ή σύμβαση Κυρκίνη ε,τι μένει πειά. 'Η ραφή των στολών της χωροφυλακής, του ναυτικού, αυτά μπορούνε να τα ράψουν. Μα τί γινότανε στη πραγματικότητα; 'Όταν το σωματείο πήγαινε και μειοδοτούσε στις

δημοπρασίες που γινόνταν τόσες φορές ξεροκρυφίως και κατέβαζε τις τιμές στο κατώτερο δυνατό όριο που δεν θα εξησφάλιζε ούτε και το ήμεροπίσθιο της πείνας, οι άρμόδιες, ύπηρεσίες, ύποχρεωμένες να τὸ προτιμήσουν και μὴ θέλοντας να τὸ κάνουν εύρισκον ἀφορμή διτι τὸ σωματείο δὲν παρουσίαζε ἀρκετὲς ἐγγυήσεις και προτιμοῦσαν κατὰ κανόνα γιὰ λόγους γνωστούς τοῦς ἐπωσδήποτε ἐργολάβους που θὰ δίναν τὰ ρούχα πάλι στις ἴδιες ἢ ἄλλες ἐργάτριες να τὰ ράψουν και ὑπὸ β-ρους κάτι περισσότερο ἀπὸ ἐξευτελιστικὸς. Ἔτσι κατέληξε τόσες πολλές φορές να κανεβάζουν τὸ ήμερο-μίσθιό τους στο ἔσχατο όριο.

Ἄν ὁ νόμος περὶ συνεταιρισμοῦ λέει πῶς; προτιμῶν-ται οἱ συνεταιρισμοὶ στις δημοπρασίες τοῦ Δημοσίου τί σημαίνει; Οἱ ἐργατικὸι νόμοι στην Ἑλλάδα εἶ-ναι προωρισμένοι να μένουν μόνο στο χαρτί-

Ἄλλως τε οἱ στρατιωτικοὶ δὲν ξέρανε ἀπ' αὐτοῦς τοῦς... νεωτερισμοῦς τῶν πολιτικῶν ὑπουργείων. Καὶ στο κάτω κάτω συνενσεῖται κανεὶς καλλίτερα και ἐ-πωφελέστερα μὲ τοῦς ἐργολάβους!

Ἡ ἴδια ἱστορία συνεχίζεται ἀκόμα. Δυὸ χιλιάδες γυναῖκες και πλέον μένουν χωρὶς ἐργασία και χωρὶς ψωμί στον Πειραιᾶ και ἐδῶ. Δυὸ χιλιάδες δεκανισμένα χέρια ἀπὸ τὴν τίμια δουλειὰ ζητᾶνε και πάλι δουλειὰ, ἢ ἀποζημίωση. Καὶ ἡ Κυβέρνηση δήλωσε πάλι στην ἐπερώτηση τῶν ἐργατικῶν γεροισιασῶν πῶς; δὲ μπο-ρεῖ να γίνει λόγος γιὰ ἀποζημίωση. Φυσικά. Οἱ γυναῖ-κες μποροῦν ν' ἀδικηθῶντι ἐπ' ἀπειρον, κανεὶς δὲν τις λογαριάζει, ὅσο κι' ἂν φωνάζουν. Ἄν ἔδωσε τὸ Κράτος ἀποζημίωση στοῦς καπνεργάτες ἢ στοῦς ἀμαξάδες και καρραγωγεῖς, ἦτανε αἰτρες στην πλειοψηφία τους κι' ἔπειτα τί να γίνει; Πάντα στις παραμονὲς; ἐκλογῶν κά-θε Κυβέρνηση ὑποκύπτει στις ἀξιώσεις τῶν ψηφοφό-ρων. Ἄλλὰ τις γυναῖκες; αὐτὸ ἔλειπε τώρα ν' ἀνοιχτῆ κι' ἄλλη πόρτα στον προῦπολογοισμὸ! Ἄλλὰ τότε δό-σ τε δουλειὰ στις γυναῖκες. Ἐχετε ὑποχρέωση να ἐ-πανερθῶτετε τὸ ἐγκλημα ποῦ γινε σ' αὐτὲς τις γυναῖ-κες μὲ τὸ να τοῦς πάρτετε τὸ ψωμί γιὰ να πλουτίσετε μιὰν ἑταιρία που φάνηκε σ' ὅλα τόσο ἀναξιοπιστη. Ἐχετε ὑποχρέωση, ἂν δὲν τις ἀποζημιώσετε, ὅπως κάνετε γιὰ κάθε ἐργαζόμενη τάξη που στερήθηκε τὴ δουλειὰ της, να τοῦς ἐξασφαλίστετε τοῦλάχιστον τὴ ρα-φή τῶν εἰδῶν τοῦ στρατοῦ.

Νὰ καθορίσετε ρητὰ μὲ νόμο διτι ἡ ραφή τῶν εἰ-δῶν που ἀπομένουν δίνεται στις ὀργανωμένες ἐπαγγελ-ματικὰ παλιὲς ἐργάτριες σύμφωνα μὲ τὸ τιμολόγιο που μποροῦσε να κανονίζεται ἐκάστοτε ἀπὸ ἐπιτροπὴ Κρα-τικὴ στην ὁποία νᾶντιπρωσωπεύονται και οἱ ἐνδιαφερό-μενες. Γιατί τὸ Κράτος ἔχει ἕνα πρόσθετο καθήκον να μὴν κατεβάσει τις τιμὲς τῆς ραφῆς ὅπως ἔκανε τώρα τε-λευταία, ὥστε να μὴν ἐξασφαλίσουν οὔτε μισὸ κομμάτι ψωμί στην ἐργάτρια. Εἶναι ἀνάγκη να νιώσει πια τὸ Κράτος διτι δὲν ἔχει μόνο ἠθικὴ ὑποχρέωση πρὸς τις ἀδικημένες ἐργάτριες, μὰ και να ἐνδιαφερθῆ γι' αὐτὲς πραγματικὰ και να τις ἐξασφαλίσει δουλειὰ μὲ β-ρους ἀνθρωπινούς. Ὅ,τι οἰκονομεῖ ἀπὸ τὸ ψωμί τοῦ ἀν-θρώπου που μοχθεῖ γι' αὐτὸ, τὸ πληρώνει δεκαπλάσια σὲ ἔξοδα γιὰ ἀντίληψη τὸ χάνει ἀπὸ τὴν ἐλάττωση και τῆς παραγωγῆς και τῆς κατανάλωσης. Πότε θὰ νιώσει αὐτὲς τις στοιχειωδέστερες ἀλήθειες. Μ. ΣΒΩΛΟΥ